

FORMACIÓ EN XARXA DE PROFESSIONALS QUE FAN SUPORT A LA INCLUSIÓ

CURS 13-14

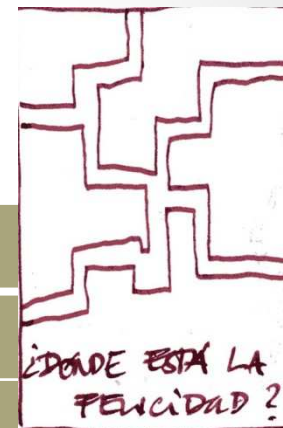
2013-2014

28 de febrer del 2013

Reflexions per iniciar la sessió d'avui

II Cabos sueltos

~~A los humanos les encanta el control y desean tenerlo todo intervenido.~~

Los padres vigilan a sus hijos, los jefes a los empleados, los políticos a los ciudadanos, los hombres a sus mujeres y éstas a aquellos. También hay amigos que controlan a otros; religiones a religiosos y partidos a militantes.

Sin embargo, lo verdaderamente llamativo es que pocos humanos desean ser fiscalizados. Los controladores no soportan el control; los inspectores no aguantan la inspección y los examinadores no toleran el examen.

Todos reclaman una norma diferente para ellos mismos. Con alguna excusa u otra quieren ser valorados por sus intenciones y no por sus resultados. Les basta con exponer su (según ellos) magno esfuerzo para dejar de rendir cuentas de forma justa.

Más allá de su manipulación, no son capaces de darse cuenta que el control total es imposible. Dentro de unas normas pactadas (pocas pero claras) la vida necesita de cabos sueltos. La creatividad aparece cuando se libera la vigilancia y para amar es necesario perder el control.

Hay una felicidad en la expectativa de felicidad y para ello, es preciso que existan elementos fuera de control. Los humanos no están preparados para tener cabos sueltos en su vida y por ello no lo están para ser felices. Dedicada a Sònia Marqués de <http://www.eiemotional.com/>

Túneles I

Los humanos viven en su cerebro. Su mente está dividida en tres grandes Pabellones y éstos, a su vez, contienen 6 Módulos cada uno. Todos ellos están conectados entre si en un entramado de pasadizos largos y fríos. A pesar de tanto inconveniente hay un gran griterío.

En la puerta de cada pabellón hay una inscripción que certifica su contenido. Los módulos están vacíos pero sus pasillos están repletos de pensamientos automáticos. Todos huyen de la Puerta del Miedo. Corren irreflexivamente por cualquiera de sus calles y se encuentran atrapados en medio de dos habitaciones.

Entre la Puerta del Miedo y la Puerta de la Mediocridad hay una aglomeración de gandulería mental que tiene parada la creatividad, la ilusión y el atrevimiento. Otros han ido hacia el túnel que conecta a Puerta del Miedo y la Puerta de la Belleza y han sucumbido a la última moda de depilación brasileña. La galería que conecta la Puerta del Amor con la del Miedo es la preferida de muchos. Están allí sin decidir nada. Queriendo sin querer y amando sin amante. Buscan pero no encuentran. No saben que hacer y lo que hacen no sirve para nada.

Y así van de un lugar a otro sin ir a ningún lado de verdad.

Hay más Túneles, Puertas y Pabellones.

Document per a l'organització i la gestió dels centre

1. On haurien de constar les mesures que un centre pren per atendre la diversitat dels seus alumnes?
2. Quins són els 3 nivells d'intervenció que s'han de planificar per organitzar les mesures d'atenció a la diversitat?
3. Per a quins 6 tipus d'alumnes s'han de prendre mesures específiques d'atenció a la diversitat?
4. Quines són les mesures universals d'atenció a la diversitat?
5. Per a quins tipus d'alumnat s'han de fer les programacions generals?
6. Quins professionals han de donar suport als alumnes que el necessitin?
7. Quines atencions han de prioritzar els mestres d'educació especial?
8. Qui ha de planificar les mesures d'atenció a la diversitat?
9. Qui ha de fer el seguiment de l'evolució dels alumnes amb necessitats educatives especials ?
10. Els suports addicionals es programen per a alumnes individuals o grupals?
11. Quins alumnes s'han d'atendre amb el suport escolar personalitzat?
12. On ha de constar el suport intensiu que es programa per un alumne?
13. Quan es considera necessari fer un PI a un alumne?
14. Qui és el màxim responsable d'un PI?
15. Quan s'ha de fer un PI per un alumne amb dictamen?
16. Quan s'ha de finalitzar un PI?
17. Les famílies poden fer que es finalitzi un PI?

Resolucions

- Resolució de l'atenció educativa a l'alumnat amb trastorns de l'aprenentatge.
 - TA
- Resolució de l'atenció educativa a l'alumnat amb altes capacitats.
 - AC

Aspectes rellevants de les resolucions preàmbul TA

- La intervenció educativa es regirà pel principi d'atenció a la diversitat, base d'una escola inclusiva. Els mecanismes que es posaran en pràctica per fer-la efectiva seran organitzatius, curriculars i metodològics. Així mateix, regula que el **Departament d'Ensenyament posarà les condicions necessàries perquè l'alumnat amb necessitats específiques de suport educatiu pugui assolir el màxim desenvolupament de les seves capacitats personals i els objectius del currículum i, per tant, s'asseguraran les mesures curriculars i organitzatives adients.**
- El **coneixement científic acumulat** els darrers anys, així com l'experiència desenvolupada en l'atenció a la diversitat de necessitats educatives, permeten identificar en els alumnes algunes circumstàncies personals que condicionen el seu procés d'aprenentatge. **La identificació dels trastorns de l'aprenentatge només pot ser realitzada dins del mateix procés educatiu. Aquesta identificació ha de ser posterior a la detecció de les dificultats i a l'aplicació dels ajustaments metodològics adequats per compensar-les.** Detectar i intervenir precoçment és clau per garantir l'èxit dels alumnes que presenten trastorns de l'aprenentatge.

Article 2: Alumnat

S'entenen per alumnat amb TA:

- Els **alumnes amb trastorn per dèficit d'atenció/hiperactivitat (TDAH)**. El TDAH afecta nuclearment tres aspectes: dèficit d'atenció, hiperactivitat o excés de moviment i impulsivitat. Afecta també el control executiu i la memòria de treball.

El TDAH s'inicia a la infància, és persistent i repercuteix en el funcionament acadèmic, personal i social de l'alumne.

- Els **alumnes amb trastorns que afecten a l'adquisició i l'ús funcional del llenguatge, de la lectura, l'escriptura i les habilitats matemàtiques, amb inici a la infància i implicacions significatives per a l'aprenentatge escolar.**

Article 3: principis d'actuació educativa

1. El projecte educatiu del centre ha de recollir els elements metodològics i organitzatius per atendre l'alumnat amb TA, que s'han de regir pels principis de:

a) Normalització, equitat i inclusió.

b) Detecció primerenca, per tal de proveir l'alumnat dels suports educatius específics adequats a les seves necessitats.

c) Col·laboració i participació de les famílies i, si s'escau, amb altres serveis i professionals implicats en l'atenció a l'alumne.

d) Adaptació constant durant tota l'escolaritat de l'atenció educativa.

2. Els suports a aquests alumnes han de **planificar-se dins del pla d'atenció a la diversitat del centre i s'han d'establir en coherència amb el coneixement científic internacional actual, d'acord amb les evidències provades de bones pràctiques.** Per a la concreció dels elements metodològics i organitzatius necessaris per atendre adequadament l'alumnat, els docents, quan s'escaigui, disposaran de l'assessorament psicopedagògic i els informes tècnics de l'orientador del centre o de l'equip d'orientació i assessorament psicopedagògic (EAP).

Article 4: Detecció, identificació i avaluació psicopedagògica

4. 1. La **detecció primerenca** es realitza per part de l'equip docent, coordinat pel tutor i amb la col·laboració de la família. En la detecció s'ha de prioritzar la utilització de registres i instruments ben fonamentats i el seguiment dels resultats de l'aprenentatge de...

4. 2. **L'avaluació psicopedagògica** →procés →identificació capacitats i dificultats alumnes amb TA→ concreció necessitats educatives en el procés d'ensenyament i aprenentatge→ Resposta educativa i suports.

Criteris diagnòstics del DSM I CIE

L'avaluació psicopedagògica: història de l'alumne en relació amb el desenvolupament, la salut, la família, el procés educatiu, els resultats de les proves i observacions i la resposta a la intervenció. S'informarà la família de la necessitat de fer una valoració clínica, si s'escau.

4.3 L'avaluació psicopedagògica ha de realitzar-se, prèvia conformitat dels pares o tutors legals, **quan** concorri alguna de les circumstàncies següents:

- **Quan el tutor o l'equip de professors consideri que les propostes de treball que té programades a l'aula i/o en petit grup no s'ajusten a les necessitats d'un determinat alumne, malgrat els ajustaments realitzats.**
- **Tot i tenir un bon rendiment acadèmic l'alumne manifesta moltes dificultats en les seves relacions socials, conducta o d'adaptació escolar.**
- **Quan a l'entorn familiar i escolar es manifesten indicis que un alumne pot tenir TA.**
- **Quan els pares ho sol·licitin a efectes de presentar-se a una convocatòria d'ajuts que així ho estableixi entre els seus requisits.**

4.4. L'avaluació psicopedagògica: EAP: Educació primària i Orientador del centre a ESO, al batxillerat i a la formació professional inicial i ensenyaments de règim especial, i **conclou amb l'informe psicopedagògic.**

A l'informe psicopedagògic cal fer constar el motiu que l'origina, els àmbits avaluats i els resultats obtinguts, les orientacions per a l'ajustament del procés educatiu i els terminis en què es revisaran. **S'informarà la família de la necessitat de fer una valoració clínica, si s'escau.**

El professional de l'EAP o l'orientador del centre ha d'informar el professorat de l'alumne de les seves necessitats educatives específiques, garantirà el traspàs de la informació pertinent a altres professionals de l'orientació, en els canvis d'etapa o de centre amb l'objectiu d'adequar la resposta educativa al llarg de tota l'escolaritat.

Article 5: PI

En tots els casos, dels suports que rebi l'alumne d'acord amb l'avaluació psicopedagògica, **n'ha de quedar constància escrita, en un pla individualitzat (PI)**, aprovat pel director o directora del centre i que ha de constar a l'expedient acadèmic de l'alumne.

El PI s'ha **d'elaborar en un termini màxim de 2 mesos, a partir del moment en què s'identifiquen les necessitats de l'alumne;** se n'ha de fer **un seguiment trimestral i cal revisar-lo cada final de curs a fi d'ajustar-lo a l'evolució de l'alumne**

ARTICLE 6: MESURES GENERALS D'ATENCIÓ EDUCATIVA

1. Les accions, → l'aula ordinària. Suports → dins el PAD. A més, en tots els casos, s'ha de valorar la necessitat de **suport escolar personalitzat**.
2. Les mesures **per a alumnat amb TDAH**, durant el segon cicle de l'educació infantil i el primer cicle de l'educació primària, s'han d'adreçar a millorar els símptomes conductuals i estimular els aprenentatges inicials i preparatoris. En el segon i tercer cicle de l'educació primària, les mesures metodològiques han de potenciar les activitats d'aprenentatge.
3. Les mesures destinades **a l'alumnat amb trastorns en l'adquisició i en l'ús funcional del llenguatge, de la lectura, l'escriptura i les habilitats matemàtiques** durant l'educació infantil s'han d'adreçar a *millorar el llenguatge oral prestant atenció especial a l'adquisició de la fonètica i la fonologia, al coneixement d'un vocabulari bàsic i funcional i a la comprensió i l'ús d'estructures morfològiques i sintàctiques adequades a l'edat*. Durant el primer cicle d'educació primària, les pautes d'intervenció són *preventives i l'ajustament metodològic és fonamental per afavorir l'aprenentatge*. En el segon i tercer cicle de l'educació primària, s'han d'adequar els processos educatius en un doble sentit, per una banda *reforçant l'aprenentatge de la lectura, l'escriptura i les habilitats matemàtiques i, per l'altra, fent les adaptacions metodològiques pertinents a cada matèria per assegurar l'aprenentatge de les competències bàsiques*.

Article 7: aspectes metodològics i d'avaluació

1. Correspon a l'equip docent decidir quins suports s'oferiran a l'alumnat amb TA.
 2. El professor tutor →seguiment sistemàtic de l'alumnat per prevenir i detectar les possibles dificultats i necessitats supervisió de l'atenció educativa corresponent i manteniment del contacte habitual amb les famílies.
 3. El professorat ha de tenir en compte que l'alumnat amb necessitats de suport educatiu específic vinculat a TA necessita **ajustaments metodològics en els processos d'ensenyament-aprenentatge a les aules**, que pot afectar l'organització d'aquestes, la distribució de l'alumnat, l'ajustament curricular i les estratègies didàctiques, entre d'altres.
- Ha de realitzar les **adaptacions d'accés al currículum que permetin i facilitin l'accés de l'alumnat als continguts de les diferents àrees, matèries o mòduls**.
- Si és necessari, també s'han **d'adaptar els procediments per avaluar els aprenentatges. Aquesta adaptació pot comprendre la utilització de diferents tipus de proves d'avaluació**, la combinació de proves escrites i orals, respostes tipus test i respostes redactades, destacar a l'enunciat de les preguntes les paraules clau, permetre que l'alumne disposi de més temps per acabar la prova, verificar que l'alumne entén les preguntes i contestar als seus dubtes respecte aquestes, permetre l'ús de gràfics per respondre, etc.

Article 2: alumnat

Alumnat amb altes capacitats inclou els perfils següents:

Superdotació intel·lectual. Alumnat **a partir dels 12-13 d'edat**, que disposa d'un nivell elevat de recursos en capacitats cognitives i aptituds intel·lectuals com ara raonament lògic, gestió percentual, gestió de memòria, raonament verbal, raonament matemàtic i aptitud espacial.

Talents simples i complexos. Aquells que mostren una elevada aptitud o competència en un àmbit específic, com el verbal, matemàtic, lògic, creatiu, musical o esportiu, entre d'altres. Les combinacions de diverses aptituds específiques donen lloc a talents complexos.

Precocitat. Aquells en **edats inferiors als 12-13 anys** que presenten les característiques esmentades per a la superdotació intel·lectual i per als talents simples o complexos, les quals una vegada que s'assoleixi la maduració de la seva capacitat intel·lectual, poden o no confirmar-se.

Article 3: principis d'actuació educativa

1. El projecte educatiu del centre ha de recollir els elements metodològics i organitzatius de l'atenció educativa que s'han de regir pels principis de:

a) Normalització, equitat i inclusió.

b) Detecció primerenca

c) Col·laboració i participació de les famílies.

d) Adaptació constant durant tota l'escolaritat

2. Els diferents elements metodològics i organitzatius han de contribuir a estimular:

a) L'aprenentatge autònom.

b) La curiositat.

c) El judici crític.

d) L'autocrítica i l'autoavaluació.

e) L'autoestima.

f) Les relacions personals.

3. **Les activitats que s'organitzin al centre sota aquests principis es poden adreçar a la resta d'alumnat amb interès i motivació o un molt bon nivell en les matèries que s'hi treballen. Per a alguns alumnes amb els quals l'objectiu sigui treballar programes concrets de millora d'habilitats comunicatives o de relació social, algunes activitats es poden realitzar, si cal, de manera individual.**

Article 4: detecció i avaluació psicopedagògica

4. 1. La **detecció primerenca** es realitza per part de l'equip docent, coordinat pel tutor i amb la col·laboració de la família. En la detecció s'ha de prioritzar la utilització de registres i instruments ben fonamentats i el seguiment dels resultats de l'aprenentatge de...

4. 2. **L'avaluació psicopedagògica** →procés
→identificació capacitats i dificultats alumnes amb TA→ concreció necessitats educatives en el procés d'ensenyament i aprenentatge→ Resposta educativa i suports.

4.3 L'avaluació psicopedagògica ha de realitzar-se, prèvia conformitat dels pares o tutors legals, **quan** concorri alguna de les circumstàncies següents:

- **Quan el tutor o l'equip de professors consideri que les propostes de treball que té programades a l'aula i/o en petit grup no s'ajusten a les necessitats d'un determinat alumne, malgrat els ajustaments realitzats.**
- **Tot i tenir un bon rendiment acadèmic l'alumne manifesta moltes dificultats en les seves relacions socials, conducta o d'adaptació escolar.**
- **Quan a l'entorn familiar i escolar es manifesten indicis que un alumne pot tenir TA.**
- **Quan els pares ho sol·licitin a efectes de presentar-se a una convocatòria d'ajuts que així ho estableixi entre els seus requisits.**

4.4. L'avaluació psicopedagògica: EAP: Educació Primària i ESO **conclou amb l'informe psicopedagògic.**

El professional de l'EAP o l'orientador del centre ha d'informar el professorat de l'alumne de les seves necessitats educatives específiques, garantirà el traspàs de la informació pertinent a altres professionals de l'orientació, en els canvis d'etapa o de centre amb l'objectiu d'adequar la resposta educativa al llarg de tota l'escolaritat.

Article 5: PI

En tots els casos, dels suports que rebi l'alumne d'acord amb l'avaluació psicopedagògica, **n'ha de quedar constància escrita, en un pla individualitzat (PI)**, aprovat pel director o directora del centre i que ha de constar a l'expedient acadèmic de l'alumne.

El PI s'ha **d'elaborar en un termini màxim de 2 mesos, a partir del moment en què s'identifiquen les necessitats de l'alumne;** se n'ha de fer **un seguiment trimestral i cal revisar-lo cada final de curs a fi d'ajustar-lo a l'evolució de l'alumne**

Article 6: mesures d'adequació dels processos d'aprenentatge

1. A l'educació infantil i primària:

- a) La planificació **d'activitats d'ampliació dels continguts**, per tal que tots els alumnes puguin treballar en funció de les seves capacitats i el seu ritme.
- b) **L'ajustament metodològic** per facilitar l'aprenentatge i evitar la repetició mecànica d'activitats durant el segon cicle de l'educació infantil i primer cicle de l'educació primària.
- c) L'adequació dels processos educatius i **l'ampliació o augmentació dels continguts que s'han d'aprendre, alhora que es proposen activitats més complexes, durant el segon i el tercer cicle de l'educació primària.**

Article 7: programes per a l'atenció educativa

Contribueixen a completar i/o ampliar els continguts normals de determinades àrees o materials, treballar els objectius de socialització i les habilitats comunicatives i a afavorir la integració de l'alumne amb el seu grup de companys i poden consistir en:

- **Ampliacions curriculars**
- **Entrenament metacognitiu**
- **Enriquiment curricular**
- **Agrupament**
- **Flexibilització del període d'escolarització**

Article 8: Flexibilització del període d'escolarització

- Flexibilització: incorporació a un curs superior al que correspon per edat → recollir en un PI.
- Màxim 3 cops durant educació bàsica obligatòria i 1 vegada ensenyament postobligatori.

excepció: avaluació
psicopedagògica que ho avaluï

Article 9: suport i orientació als centres i al professorat.

- La unitat responsable de l'atenció a la diversitat del Departament d'Ensenyament facilitarà orientacions i pautes d'intervenció als EAP, als orientadors dels centres d'educació secundària, i als mestres i professorat dels centres educatius, amb l'objectiu d'ajudar a promoure els diferents talents de l'alumnat, relatives a:
- Establir protocols per a la identificació de les altes capacitats i l'atenció metodològica adequada.
- Incloure en el projecte educatiu de centre els elements metodològics i organitzatius necessaris per atendre els alumnes amb altes capacitats, amb programes específics de formació i flexibilització en la durada de cada etapa educativa.
- Elaborar i difondre materials, instruments i mitjans tecnològics de suport relacionats amb l'avaluació psicopedagògica i la intervenció educativa. Crear i difondre un fons documental de recursos didàctics per atendre aquest alumnat a disposició dels centres docents i fer-ne difusió.
- Promoure l'intercanvi d'experiències entre els centres que atenen aquest alumnat, que afavoreixi el coneixement i la implantació de bones pràctiques educatives.
- Donar assessorament als centres docents que ho sol·licitin.
- Orientar les famílies en l'adopció de mesures per millorar la col·laboració amb els centres docents.
- Promoure i coordinar l'organització d'accions formatives adreçades a professorat, orientadors i famílies.
- Promoure l'organització d'activitats d'enriquiment curricular, fora de l'horari lectiu.
- Col·laborar i coordinar actuacions amb altres institucions i instàncies per promoure el talent.

Moltes gràcies

Ens veiem el dia 16 de gener